

planter; denne kan medføre, at en plantes fysiologiske optimum med hensyn til én eller flere faktorer slet ikke synes at stemme med det såkaldte økologiske optimum, når arten findes i naturen sammen med andre planter. Det vil tillige sige, at en plantes rolle som indikator for en eller anden karakter er stærkt afhængig af, hvilke andre vækster den står sammen med.

Dernæst følger en systematisk gennemgang af de af Walter fremhævede primære faktorer. Beskrivelsen af varmekraften omfatter temperatur-mikroklimaet med mange henvisninger til R. Geiger; desuden omtales planternes svar på varmekraftene, Raunkiærers livsformer og ganske kort makroklimaet ud fra Walters klimatyper (se Klimaatlas, Geogr. Tidsskrift bd. 60). Værkets vægtigste afsnit drejer sig om vandfaktoren, hvor forfatteren er på „hjemmebane“. Man får her et væld af oplysninger, bl. a. om fordampningen jorden over, planternes osmoseforhold med mange diagrammer fra forskellige klimazoner, jordvandet o.s.v. Det er interessant at se eksemplerne på naturens ødselhed med kimplanter i de aride egne; ud af flere tusinde pr. 100 m² er der året efter kun nogle få tilbage.

De øvrige primære faktorer er lyset, de kemiske samt de mekaniske forhold. Af speciel geografisk interesse er behandlingen af assimilationen inden for de forskellige klimazoner, gennemgangen af de „klimatiske“ jordbundstyper og rovdraftens påvirkning af naturens husholdning. Værket indeholder meget nyt stof, og de mange eksempler leverer læseren megen kontant viden om emnerne.

Det følgende bind i serien: *Arealkunde*, giver en beskrivelse af vegetationens udvikling gennem de geologiske perioder samt en gennemgang af nogle floraregioner i Eurasien (mest udførlig for Mellemeuropa) med mange udbredelseskort og floralister. I senere bind er det planlagt at behandle specielle regioners vegetation.

Kr. M. Jensen.

Lester King: *The Morphology of the Earth*. Oliver and Boyd. Edinburgh and London 1962. 699 s., 247 fig. 19 × 25 cm. 84 sh.

Der er mange måder at skrive en geomorfologi på, og denne bog er så afgjort skrevet på en anden måde, idet forfatteren begynder med en rekonstruktion af landskabsformerne i den mesosoiske periode og derpå gennemgår den følgende udvikling, periode for periode og kontinent for kontinent, bl.a. med hensyntagen til kontinentforskydningsteoriene. Det er en både løkkende og farlig metode, men enten man er enig med forfatteren eller ej, virker bogen på mange måder inspirerende og giver anledning til mange overvejelser over de opdukkende problemer.

Kaj Hansen.

Lehrbuch der angewandten Geologie, Bd. I. Allgemeine Methoden. Herausgegeben von A. Bentz. Ferdinand Enke Verlag. Stuttgart 1961. 1071 sider, 468 fig., 75 tabeller og 3 tavler. 17 × 24,5 cm. 145 DM.

Denne bog, hvis enkelte afsnit er skrevet af en række specialister, gennemgår de almindelige grundlæggende geologiske undersøgelsesmetoder, fremstilling af geologiske kort, mineralogiske, geofysiske, geokemiske, palæontologiske metoder og endelig metoder anvendt i jordbundsforskningen.

Kaj Hansen.